

SARRET, -RREDO, -RRONERA

De sarro o sarró, espècie d'espinaç silvestre que mengen els pastors a muntanya (Cerdanya-Andorra-Rbg.-Aran (DECAT VII, 702-3).

Sarret, poble desaparegut a la Ribalera, afl. esq. del N. Pallaresa, te. Farrera; el 1518, ja consta com des poblant al *Spill* de Castellbò (f° 72r). Els inf. de Farrera, 1933 (Ll. 22.80), recorden que una última habitant que vivia sola se n'anà a Lleida, i avui resta com nom d'una casa i un carrer a Farrera (Ll. i, 16). Sarret es repeteix en el distr. de Foix, nom d'una casa isolada en te. de Serres.

En forma pre-catalana, *Sarèdo*, pda. de bosc, al SE. del poble d'Esterri de Cardós, prop de la carena (Ll. 15 18,39).

Pic de *Sarrera* (2913 alt.), un dels més alts que separen Andorra del País de Foix, en el trifini entre aquest i els te. de Ordino i Canillo, oït *saèra* a And., *saèro* a Auzat (1933, exc. 191). *Lo Serrà(r)* i *Coma Sarrera* a Vilamur.

De la variant *sarró*. Pleta *Pocs-sarrons* a Cerller (V. de Benasc). Bancal de la *Sarronera*, te. Barruera. Una altra pda. *Sarronera*, te. Aneto (X. Terrado).

SARRI

NL antic situat prop de Timoneda (Solsonès).

DOC. ANT. 1026, 1052: *plano de Sari*; 1051: *Vila-re de [S]ari* (Arxiu de Solsona); 1033, 1074: *plano de Sarri* (ibidem).

HOMONIM. *Cabana del Sarri*, partida de Solsona (XLVI, 78.12).

ETIM. Probablement és una forma arcaica del nom de *l'isard*, anomenat en bearnès *sàrri* i en aragonès *sarrío* (DECAT IV, 864a30-36; b42-56). J. F. C.

SARRIA

1) Antiga vila, avui absorbida per la ciutat de Barcelona.

PRON.: *səriá*, tothom (en 3 síl·labes).

MENCIONS ANT. 956: *Sirriano* (CCandi, *Mi. Hi.* 45 Ca. I, 49); 986: *Sirviano* (Mas, *NHBna.* IX, 35); 1018, Guifre de Mediona i altres donen al mon. de St. Cugat «vineas qui fuerunt Galindi Ferrarii, et sunt in parr. *Sti. Vincentii de Serriano*» (*Cart. St. Cugat* II, 121; Mas, *NHBna.* IV, 248); 1028: id. (*Cart. S. C. II*, 161; Mas, *NHBna.* IV, 265); 1043 i 1044: *Serria* (*Cart. S. C. II*, 239, i Mas, *NHBna.* V, 14, 18); 1044: *Serriano* (Mas V, 19); 1048: *Sirriano* (*Cart. II*, 259); 1104: *Sti. Vincentii Serriani* (MiretS., *Juifs*, 28); 1148: *Serrianum* (*Cart. S. C. III*, 159); 1156: «*A. de Sarriano*»⁵⁵ (*Cart. Poblet*, p. 101); 1182: *Serriano* (Balari, *Orig.*, 67); 1359: *Serrià* --- *Sarrià* id. id. (CoDoACA XII, 710).

Rica i excellent la monografia de Ferran de Sagarra i de Siscar «*Sant Vicens de Sarrià*: dades i clarícies re-

ferents a la història d'aquesta vila i parròquia», Bna. 388 pp., 4.º, 1921.

2) Poble veí de Girona, a la vora esq. del Ter (4 k. NNO. de la ciutat).

PRON.: *səriá*, i el veïnat veí: *səriá də dəl*, a Girona (Casac. 1920); id. Cor., 1914 ss.

MENCIONS ANT. 1359: *Serrian* (CoDoACA XII, 102); 1362: «Par. *Sti. Pauli de Sarriano*» *Llibre Verd* (Alsius, p. 319); 1379: *Sarriano* (Alsius); 1400, mataren Bernard de *Pontonibus* «*ultra Pontem Majorem versus Planum de Serriano*» (Villan., *Vi. Lit.* XII, 285). Cap notícia en Monsalv. (XVI, 18), fora de la fundació d'una ermita en el S. XVIII.

ETIM. Obviament un nom de predi romà en -ANUM, derivat d'un NP llatí: que, per evident raó fonètica, havia de tenir -RR- (altrament s'hauria fet **será*). Com que d'altra banda hi ha *Serr-* unànime (*Sirr-*, algun cop, hiperllatinitzat) a totes les mencions antigues de (1) (i a la més antiga de (2), i la grafia *Sarr-* no apareix en l'un ni en l'altre fins al final del S. XIV, quan ja feia segles que les *e/a* pretòniques estaven neutralitzades en català oriental, no ens acontenta partir del NP *Sarius* (admès per M-Lübke, *BDC* XI, 30) o la seva variant *Sarrius*:¹ però existeix una família paral·lela en

SERR-² de la qual Schulze documenta *Serranus* (370), *Serranius* (371), *Serrania* (209) i «*lacus Serranus*» (370). Havia d'existir, doncs, també *Serrius*, encara que no ens el donin les inscripcions (no sempre acurades en la distinció de RR/R) sinó només *Serius* (229 etc.): puix que *SERARE* ha estat substituït per *SERRARE* en totes les llengües romàniques (*DECH cerrar*, cat. *serrar*, fr. *serrer*).

El que no es pot admetre de cap manera fóra partir de *SIRIUS* o *SERIUS* amb -R- simple, com pretén Aebischer en el seu menyspreu de la fonètica³ (hauria donat *Seir-*).

Completem la documentació amb el nom d'un poderós baró: *Bernat de Sarrià*, tresorer i almirall reial, que ocupà lloc tan prominent en la repoblació del Migjorn valencià, que deixà el seu nom com determinatiu de *Callosa d'En Sarrià*: *Bernardus de Sarriano*, a. 1297 (Finke, *A. Arag.* I, 32); encara que llegeix *Sorriano* en doc. de 1296 i algun altre (I, 30, i veg. els índexs, II, 970); era per la semblança de *e/o* en la lletra del temps, i ho rectifica en el vol. III, 80, insistint que es veu *Bernat de Sarrià* en el pergami original de l'a. 1299. Vegeu-ne molta més en *El Arch.*, especialment IV, 319; VII, 342, i ja en els vols. I i II.

En tot cas és segur que *Sarrià* tingué germans mosàrabs. En el *Rept.* de Mallorca, en el seu text aràbic, Busquets troba en lletres aràbigues el NL *š-ryân*, que creu situat prop de Palma, en dos passatges (270, 287), on suplím sense vacillar *šäryân*; si bé podria ser *šarri-yân*, pel fàcil oblit del teixdid. Tanmateix els moros devien canviar-hi *á* en *é* en llur pronúncia. I així en efecte, és com ho trobem en noms de despoblats del Migjorn valencià: nom de 2 o 3 indrets, en termes veïns.

1) *Sarrient*, despoblant, te. Castelló de Rugat (GGRV